

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Iphondo leMpuma Kapa: Isebe leMfundo
Provinsie van die Oos Kaap: Department van Onderwys
Porafensie Ya Kapa Botjahabela: Lefapha la Thuto

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2025

GEOGRAFIE V2 NASIENRIGLYN

PUNTE: 150

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

AFDELING A**VRAAG 1**

1.1	1.1.1	Z (1)		
	1.1.2	Y (1)		
	1.1.3	Z (1)		
	1.1.4	Y (1)		
	1.1.5	Y (1)		
	1.1.6	Z (1)		
	1.1.7	Z (1)		
	1.1.8	Z (1)	(8 x 1)	(8)
1.2	1.2.1	D (1)		
	1.2.2	A (1)		
	1.2.3	D (1)		
	1.2.4	A (1)		
	1.2.5	C (1)		
	1.2.6	C (1)		
	1.2.7	B (1)	(7 x 1)	(7)
1.3	1.3.1	Om plaaslike mense te bemagtig (1)	(1 x 1)	(1)
	1.3.2	Geld verkry hoofsaaklik van staatsdepartemente en ander openbare sektore en ontwikkelingsbeginsels. (2)	(1 x 2)	(2)
	1.3.3	Wanbestuur van fondse (1) Ineenstorting in makadamia-neutpryse (1)	(2 x 1)	(2)
	1.3.4	Verlies aan werk (2) Gesinne sonder 'n bron van inkomste (2) Afname in lewenskwaliteit (aanvaar voorbeelde) (2) Toename in armoedevlakke (2) Gebrek aan vertroue in gemeenskapsleiers (2) Mense is moedeloos / ongemotiveerd (2) Verlies aan vertroue in toekomstige gemeenskapontwikkelingsprojek (2) Vaardighede spesifiek vir neutboerdery / nie-oordraagbare vaardighede (2) Toename in misdaad / plundering infrastruktuur (2) Landelike-stedelike migrasie / breindrein (2) Toename in sosiale onrus / betogings (2)	(2 x 2)	(4)
		[ENIGE TWEE]		

- 1.3.5 Verskaf onderwys / vaardigheidsontwikkeling / opgradering (2)
 Verskaf deurlopende ondersteuning (aanvaar voorbeelde) (2)
 Infrastruktuur betyds afgelewer (2)
 Versterk sterk vennootskap tussen gemeenskap en ander belanghebbendes (2)
 Bou sosiale kapitaal (2)
 Maak seker dat die projek toepaslik is (2)
 Stel monitering / evalueringstelsel op (2)
 Verseker inkoop van alle lede (2)
 Voorsien 'n veiligheidsnet vir noodgevalle (2)
 Betrek inwoners by besluitneming (2)
 Betrek inwoners by beplanning (2)
 Verbind landelike produsente met streeks- / nasionale markte (2)
 Stel 'n hulpbronbestuursplan op (2)
 Implementeer konflikoplossingstrukture (2)
[ENIGE DRIE] (3 x 2) (6)
- 1.4 1.4.1 Sjina (1) (1 x 1) (1)
- 1.4.2 Voordeel getrek uit die doeaneverligtingstelsel (2)
 Slegs betaalde invoerbelasting (tarief) sonder BTW (2)
 In staat om goedere goedkoper te verkoop (aanvaar voorbeelde) (2)
[ENIGE EEN] (1 x 2) (2)
- 1.4.3 Laer pryse / goedkoper (2)
 Toegang tot 'n groter verskeidenheid produkte / groter verskeidenheid (2)
 Verhoog koopkrag (2)
 Gerief (aanvaar voorbeelde) (2)
 Toegang tot nuutste goedere / mode (2)
 Gespesialiseerde goedere beskikbaar (2)
 Beter gehalte van produkte (2)
 Beoordeel afslag / promosies / aanbiedings (aanvaar voorbeelde) (2)
[ENIGE TWEE] (2 x 2) (4)
- 1.4.4 Om plaaslike besighede te beskerm wat deur goedkoper goedere ondermyn word (2)
 Om plaaslike produksie aan te moedig wat tot die ekonomie bydra (2)
 Verhoog staatsinkomste deur hoër tariewe (2)
 Om werksgeleenthede in die plaaslike nywerhede te red / te beskerm (2)
 Om inkomste uit invoerregte / tariewe te maksimeer (2)
 Om plaaslike produksie te bevorder wat uitgevoer kan word (2)
 Om verlies aan belastinginkomste van plaaslike maatskappye te vermy (2)
 Om Suid-Afrika se groeiende handelstekort te help verminder (2)
 Weerhou verbruikers om swakker gehalte te koop wat op die lang termyn meer kos (2)
 Moedig verbruikers aan om plaaslik te koop wat geld in die land hou (2)
 Handelsproteksionisme beskerm die belange van SA (2)
 Plaaslike koop verhoog die vermenigvuldigereffek in die Suid-Afrikaanse ekonomie (2)
[ENIGE VIER]
[GEEN DEELMERK NIE. ANTWOORD BENODIG 'N VERDUIDELIKING EN 'N KWALIFISEERDER] (4 x 2) (8)

1.5	1.5.1	Hulp van een regering / land na 'n ander. (2) [KONSEP]	(1 x 2)	(2)
	1.5.2	Red lewens / voorkom lewensverlies (tydens noodgevalle) (1) Verlig lyding (1) Spreek dringende gesondheidskrisis aan (1) Nood-gefokus (1) [ENIGE EEN]	(1 x 1)	(1)
	1.5.3	Die VSA sny (letterlik sny) geld (hulp) af (2)	(1 x 2)	(2)
	1.5.4	Word deur die jare afhanklik van hulp (2) Staatgemaak op die deurlopende ondersteuning / hulp (2) Land bly in krisismodus weens onstabiliteit (2) Swak regeringsinstellings (2) Geen plaaslike stelsels in plek om die leemte te vul nie (2) Oormatige afhanklikheid van 'n paar sleutelskenkers (2) [ENIGE TWEE]	(2 x 2)	(4)
	1.5.5	Afname in lewenskwaliteit / lewenstandaard (2) Verhoogde armoede (2) Verminderde toegang tot basiese dienste (aanvaar voorbeelde) (2) Verhoogde voedselonsekerheid (2) Hoër sterftesyfer (2) Verhoogde migrasie (2) Verbrokkeling van gesinne (2) Verhoogde konflik (2) Toename in misdaad / toename in sosiale onstabiliteit (2) Toename in kinderarbeid (2) [ENIGE DRIE]	(3 x 2)	(6) [60]

VRAAG 2

2.1	2.1.1	Nie-konvensionele (1)		
	2.1.2	Nie-konvensionele (1)		
	2.1.3	Konvensionele (1)		
	2.1.4	Konvensionele (1)		
	2.1.5	Nie-konvensionele (1)		
	2.1.6	Nie-konvensionele (1)		
	2.1.7	Konvensionele (1)	(7 x 1)	(7)
2.2	2.2.1	Y (1)		
	2.2.2	Y (1)		
	2.2.3	Z (1)		
	2.2.4	Y (1)		
	2.2.5	Z (1)		
	2.2.6	Z (1)		
	2.2.7	Y (1)		
	2.2.8	Z (1)	(8 x 1)	(8)
2.3	2.3.1	Noord-Kaap (1)	(1 x 1)	(1)
	2.3.2	Die gemiddelde grondverlieskoers is 12,6 ton per hektaar. Die natuurlike vormingskoers is ongeveer 4,9 ton per hektaar per jaar (2)	(1 x 2)	(2)
	2.3.3	Verminderde oesopbrengs (2) Verminderde oeskwaliteit (2) Groter risiko van oesmislukking (2) Verminderde inkomste / wins (2) Verlaagde plaaswaarde (2) Verhoogde bedryfskoste (aanvaar voorbeelde) (2) [ENIGE TWEE]	(2 x 2)	(4)

2.3.4	Plant dekgewasse / bome / bebossing (2)		
	Implementeer strooksny (2)		
	Vermyn ploeg op steil hellings (2)		
	Kontoer ploeg oor 'n helling (2)		
	Stel wisselbou bekend (2)		
	Bou trapagtige vlak / terrasse teen hellings (2)		
	Voeg 'n laag organiese materiaal / deklaag by (2)		
	Voeg kunsmis by (2)		
	Verminder / vermy bewerkingsboerdery (2)		
	Plant windskerms (2)		
	Verbeter besproeiingspraktyke (2)		
	Beheer van veldbrande (2)		
	Omheining van kampe (2)		
	Vermyn oorbeweiding (2)		
	[ENIGE VIER]	(4 x 2)	(8)
2.4	2.4.1	Hernubaar (1)	(1 x 1) (1)
	2.4.2	Verhoog (1)	(1 x 1) (1)
	2.4.3	As gevolg van Suid-Afrika se stygende vraag na elektrisiteit. (1)	(1 x 1) (1)
	2.4.4	Plato landskap (1)	
		Sterk gemiddelde windsnelhede (1)	(2 x 1) (2)
	2.4.5	Benut geen natuurlike hulpbron nie (2)	
		Geen koolstofvrystellings/verminderde koolstofvoetspoor / geen kweekhuisgasvrystelling nie (2)	
		Geen afvalprodukte nie (2)	
		Geen watergebruik nie (2)	
		Minimale grondversteuring (2)	
		Minimale impak op wild en ekosisteme (2)	
		[ENIGE TWEE]	(2 x 2) (4)
	2.4.6	Opleiding / opvoeding op die terrein lei tot opgradering (2)	
		Indiensneming by windplaas verminder armoede (2)	
		Inkomste in huishouding verbeter lewenstandaard (aanvaar voorbeelde) (2)	
		Maatskaplike programme (aanvaar voorbeelde) verbeter lewenskwaliteit (2)	
		Misdaad / maatskaplike euwels verminder as gevolg van minder werkloosheid / sosiale netwerk (2)	
		Plaaslike werkers in diens wat beteken dat gesinne nie uitmekaar gaan nie (2)	
		Meer fasiliteite (aanvaar voorbeelde) vir groter gerief (2)	
		Die bou van sosiale kapitaal sal 'n gevoel van gemeenskapsbehoort skep (2)	
		Estetika / gesonder omgewing (aanvaar voorbeelde) verbeter lewensverwagting. (2)	
		[ENIGE DRIE]	(3 x 2) (6)
		GEEN DEELMERK NIE. ANTWOORD VEREIS 'N VERDUIDELIKING EN 'N KWALIFISEERDER	

2.5	2.5.1	Bereiking van netto-nul kweekhuisgasvrystellings (GHG) teen 2050 (1) (1 x 1)	(1)
	2.5.2	(Verskillende vlakke van) regering / Openbare sektor (1) Besighede / Privaat sektor (1) Individue / Huishoudings (1) [ENIGE TWEE]	(2 x 1) (2)
	2.5.3	Deur hernubare energie te bevorder (aanvaar voorbeelde) (2) Diversifisering van energiebronne (aanvaar voorbeelde) (2) Vermindering van afhanklikheid van steenkool (2) [ENIGE EEN]	(1 x 2) (2)
	2.5.4	Laer kweekhuisgasse / minder KHG's (2) Verbeterde luggehalte (2) Verminderde afval (aanvaar voorbeelde) (2) Minder suurreën (2) Verminderde besoedeling (aanvaar voorbeelde) (2) Minder giftige materiaal wat in grondwater insypel (2) Minder ontbossing / grondopruiming (2) Verminderde grondagteruitgang (2) Verminderde impak op globale verandering (2) [KAN VERBAND HOU MET STEENKOOLOGYNBOU OF PRODUKSIE VAN TERMIESE ENERGIE] [ENIGE TWEE]	(2 x 2) (4)
	2.5.5	Duur om oor te skakel / groot beleggings nodig (2) Verhoog nasionale skuld / leen geld (2) Verlies aan werksgeleenthede wat verband hou met steenkool (aanvaar voorbeelde) (2) Verlies aan land se ekonomie (BBP) / verminderde steenkooluitvoer (2) Koste van opleiding van mense / vaardigheidsontwikkeling (2) Steenkoolmyndorpe sal ekonomiese agteruitgang ly (2) [ENIGE DRIE]	(3 x 2) (6) [60]

AFDELING B

VRAAG 3

3.1	3.1.1	A (1)	(1 x 1)	(1)
	3.1.2	C (1)	(1 x 1)	(1)
	3.1.3	0,9 cm x 100 = 90 (1) m 90 x 90 = 8 100 m ² (1)	(2 x 1)	(2)
	3.1.4	Ortofotokaart het 'n groter skaal (2) Ortofotokaart se skaal is vyf keer groter (2) Topografiese kaart het 'n kleiner skaal (2) Topografiese kaart se skaal is vyf keer kleiner (2) [ENIGE EEN]	(1 x 2)	(2)
	3.1.5	5 m (1)	(1 x 1)	(1)
	3.1.6	1 590 (m) – 1 565 (m) = 25 m (2)	(1 x 2)	(2)
	3.1.7	C (1)	(1 x 1)	(1)
3.2	3.2.1	Steenkool (1)	(1 x 1)	(1)
	3.2.2	Oopgroefmyn (1) Grawe (1) Opgraving (1) Myne stortingsterrein (1) [ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(2)
	3.2.3	Blootstelling aan geraasbesoedeling (1) Gesondheidsrisiko's (aanvaar voorbeelde (1) Besoedeling van water / waterskaarste (1) Afname in eiendoms waarde (1) Verminder estetiese waarde (1) Swaar steenkoolvragmotors verhoog verkeer / beskadig paaie (1) Ontploffing kan strukturele skade aan huise veroorsaak (1) [ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(2)
	3.2.4	Maak voorsiening vir effektiewe vervoer van goedere / grondstowwe (2) Maak voorsiening vir effektiewe vervoer van werkers (2) Skep toeganklikheid tot groot markte (2) Doeltreffende vervoernetwerk lok beleggers (2) Vervoerkoste word verlaag / koste-effektief (2) Fasiliteer die grootmaatbeweging van kommoditeite (2) [ENIGE TWEE]	(2 x 2)	(4)
	3.2.5	C (1)	(1 x 1)	(1)

3.2.6	Verhoogde sedimentasie / troebelheid (1) Sedimente kan besoedelingstowwe dra (aanvaar voorbeelde) (1) Verhoogde voedingstofinhoud / Eutrofikasie (1) Laer pH / verhoog suurheid (1) Geërodeerde grond kan patogene dra (1) Skep 'n chemiese wanbalans (1) [ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(2)
3.3	3.3.1 (a) Ruimtelik (1)		
	(b) Kenmerk (1)	(2 x 1)	(2)
3.3.2	A (1)	(1 x 1)	(1)
3.3.3	D (1)	(1 x 1)	(1)
3.3.4	Raster (1)	(1 x 1)	(1)
3.3.5	Bestaan uit pixels (2) Data is selgebaseer (2) [ENIGE EEN]	(1 x 2)	(2)
3.3.6	Oppervlakte (1) Veelhoek (1) [ENIGE EEN]	(1 x 1)	(1)
			[30]
		TOTAAL AFDELING B:	30
		GROOTTOTAAL:	150